

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 a
4791 SH Klundert
tel. 0168 401539
E-mail: info@vlasserij-suikermuseum.nl
Website: www.vlasserij-suikermuseum.nl
Rabobank-rekening 346.74.62.56
IBAN: NL21 RABO 0346 7462 56
BIC code: RABONL2U

Jaarverslag 2011 van de Stichting Nationaal Vlasserij- Suikermuseum.

1. Samenvatting.

Het jaar 2011 is voor de Stichting Nationaal Vlasserij- Suikermuseum (verder te noemen “het museum”) een goed jaar geweest.

Het museum draait nog steeds volledig op vrijwilligers. Ook in 2011 waren er voldoende vrijwilligers om het museum op een goede wijze draaiende te houden.,

Het aantal bezoekers is - mede door de ruimere openingstijden en de acceptatie van de museumkaart - toegenomen met 675 tot 4192

Financieel is het museum gezond dankzij een subsidie van de Gemeente Moerdijk.

Er zijn belangrijke verbeteringen in het museum aangebracht, zoals een nieuwe keuken in de publieksruimte en videoschermjes in de expositieruimtes om deze aantrekkelijker te maken voor individuele bezoekers. Verder is de “Rondleiding door de Polder” toegevoegd aan onze activiteiten, waardoor we nu een volledig dagprogramma kunnen bieden. Voor 2012 gaat het museum op de ingeslagen weg voort. In 2012 willen we de audioguides introduceren, de loods van een tussenvloer voorzien en last but not least! ons 10 jarig bestaan vieren..

2. De missie van het museum is:

"De vlasserij- en suikergeschiedenis als culturele waarden, eigen aan de regio Noord-West-Brabant, zo professioneel mogelijk beheren, uitbreiden, behouden en presenteren door middel van de exploitatie van een museum met een nationaal karakter”

Het museum is lid van de Nederlandse Museumvereniging en is een geregistreerd museum. In 2011 is het museum herijkt en is de registratie weer voor 5 jaar verlengd.

Aan de missie van het museum is in 2011 op de volgende wijze uitvoering gegeven:

3. Bestuur

Het bestuur van het museum heeft 6 x vergaderd. Van deze vergaderingen is een verslag gemaakt, voorzien van besluitenlijst en actiepuntenlijst. De actiepuntenlijst is iedere vergadering aan de orde gesteld en geactualiseerd. Op deze wijze is de voortgang van de diverse projecten in het museum gewaarborgd.

In het bestuur is in 2011 een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het dagelijks bestuur (bestaande uit voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester) en de bestuursleden die tevens clusterhoofd zijn. In 2011 kende het museum de volgende taakclusters:

- Facilitaire zaken
- Horeca
- Marketing en media
- Collectietaak Suiker
- Collectietaak Vlasserij

Zoveel mogelijk worden de werkzaamheden binnen de cluster geregeld en uitgevoerd. De clusters rapporteren in de voltallige bestuursvergadering.

Binnen het bestuur hebben in 2011 een aantal wisselingen plaatsgevonden:

Benoemd in 2011 tot voorzitter, en afgetreden wegens gezondheidsproblemen: dhr. Ton Bauer. Als opvolger is benoemd dhr. Harm Jan Volkers.

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 a
4791 SH Klundert
tel. 0168 401539
E-mail: info@vlasserij-suikermuseum.nl
Website: www.vlasserij-suikermuseum.nl
Rabobank-rekening 346.74.62.56
IBAN: NL21 RABO 0346 7462 56
BIC code: RABONL2U

Afgetreden als secretaris dhr. Peter van de Wiel, opgevolgd door dhr. Jos Huijbrechts
Afgetreden als penningmeester dhr. Jac Machielse, opgevolgd door dhr. Bert Cloin.

Per 31 dec. 2011 was het bestuur als volgt samengesteld:

Dagelijks bestuur: Harm Jan Volkers (voorzitter) Jos Huijbrechts, (secretaris, tevens vice-voorzitter) en Bert Cloin (penningmeester).

Clusterhoofden: Theo de Jong (facilitaire zaken), Hein de Jong (horeca), Rien van Dongen (marketing en Media), Jan van Meer (collectietaak suiker) en Bert de Jong (collectietaak vlasserij)

4. Vrijwilligers

Ook in 2011 kon het museum alleen maar bestaan dank zij een groot aantal enthousiaste vrijwilligers. In 2011 hebben we als vrijwilliger mogen begroeten: Hein Suijkerbuijk, Jan Paul van de Most van Spijk, Teun de Jong, Miranda Keller, Wim Nelemans, Elly van Est, Anneke van der Gaag, Ingrid Verkaik en Anneke de Vries.

We hebben afscheid moeten nemen van: Lies Nagtzaam. Tom Bauer en Peter van de Wiel.

Op 31 jan. 2011 telde het museum ruim 70 vrijwilligers

5. Onze bezoekers.

	2010	2011
Totaal aantal bezoekers	3517	4192
Opbrengst aan entree	€ 9.651	€ 12.351

5.1 Individuele bezoekers

Om hier invulling aan te geven is in 2011 extra aandacht besteed aan de individuele bezoeker.

Hiervoor zijn de volgende maatregelen genomen:

- De openingstijden zijn verruimd.
Het museum is voor individueel publiek geopend op woensdag van 9.30 tot 17.00 uur en van mei t/m september ook op zaterdagmiddagen zondagmiddag van 13.30 tot 17.00 uur. De opening op zondag middag is in 2011 ingevoerd.
- De exposities zijn aantrekkelijker gemaakt door de plaatsing van videoschermjes. Met deze schermjes wordt op diverse plaatsen in de exposities verder uitleg gegeven en getoond hoe een en ander in z'n werk ging.
- Verder is besloten om de mogelijkheden te onderzoeken om audiogidsen voor het museum beschikbaar te krijgen Dit project is in 2011 gestart en zal naar verwachting in 2012 gerealiseerd kunnen worden.

Door deze maatregelen hoopt het bestuur de aantrekkelijkheid van het museum voor de individuele bezoeker op hetzelfde niveau te brengen als dat voor groepen met rondleiders.

De doelstelling is hierbij dat individuele bezoekers ten minste 1 uur in het museum doorbrengen

5.2 Groepsbezoek

Traditioneel richt het museum zich op groepsbezoek.

Groepen vanaf 10 personen kunnen op afspraak het museum het gehele jaar bezoeken.

Deze bezoeken worden over het algemeen door de bezoekers zeer positief ervaren, dit blijkt uit hun mondelinge mededelingen en hun notities in het gastenboek. Deze groepen worden altijd in de expositie begeleid door ervaren en enthousiaste rondleiders, die in hoge mate verantwoordelijk zijn voor de positieve waardering.

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 a
4791 SH Klundert
tel. 0168 401539
E-mail: info@vlasserij-suikermuseum.nl
Website: www.vlasserij-suikermuseum.nl
Rabobank-rekening 346.74.62.56
IBAN: NL21 RABO 0346 7462 56
BIC code: RABONL2U

Vaak maken groepen ook gebruik van de aanwezige horecafaciliteiten in ons museum. Om de aantrekkelijkheid voor groepen te vergroten zijn in 2011 de volgende zaken gerealiseerd:

1. De keuken in de publieksruimte is verplaatst en verruimd. Ook de publieksruimte zelf is vergroot. De keuken zit hierdoor niet meer “in de weg” naar de toiletten en heeft meer mogelijkheden gekregen. Mede hierdoor is de omzet van de horeca in het museum het afgelopen jaar fors toegenomen, van € 6.757 in 2010 naar € 13.508 in 2011
2. In aansluiting op het museumbezoek worden rondritten met gids aangeboden in de omgeving van het museum, waarbij met name aandacht wordt besteed aan wat er nog te zien is in het landschap van de vergane glorie van het vlasverleden en de veranderingen in de suikerproductie.
3. De publieksruimte is voorzien van een grootbeeld TV scherm voor videopresentaties. Dit was noodzakelijk omdat de aparte filmzaal veel te klein was geworden en een andere bestemming heeft gekregen.

Samen met een bezoek aan het museum en gebruik makend van onze horecavoorzieningen wordt zo een aantrekkelijk dagprogramma aangeboden waar veel belangstelling voor is.

5.3 Schoolbezoek.

In 2011 zijn in het kader van het project “Jet en Jan” weer bijna alle schoolklassen van groep 5 (totaal 19 klassen, met bij elkaar 435 leerlingen) uit de Gemeente Moerdijk in het museum geweest. Dit aantal is iets minder dan in 2010. De reden is dat het aantal leerlingen terug loopt. Enkele scholen slaan dan een jaar over en komen het volgende jaar met groep 4/5 of 5/6. De leerlingen werden in het museum ontvangen door 10 vrijwilligers.

Van het project “Museumschatjes” is slechts door een enkele schoolklas gebruik gemaakt

6. De collectie.

6.1 Expositie: Vlasserij

In de expositie van de Vlasserij zijn (behalve de al genoemde introductie van de videoschermpjes) geen grote wijzigingen doorgevoerd. De expositie geeft een goed beeld van de vlasseelt en verweking tot de vezel, en een aantal voorbeelden van wat met de vlasvezel gemaakt kan worden. Grote plannen voor aanpassing/uitbreiding zijn er op dit moment niet.

Een punt van zorg is wel dat de rondleiders in de Vlasserij, die tot dusver bijna allemaal “uit eigen ervaring” spreken en daarmee voor een authentiek verhaal zorgen, ieder jaar ouder worden. Aanwas van “onder” is dan ook noodzakelijk, en hierbij staat het behoud van het authentieke karakter van de rondleiding voorop. De komende jaren zal dit geleidelijk gestalte moeten gaan krijgen.

6.2 Expositie: Suiker

In de Suikerexpositie zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd om de expositie aantrekkelijker te maken.

1. Het laboratorium is opnieuw ingericht. Hierbij is aan de ene kant een opstelling gemaakt van de processen die in een laboratorium van een suikerfabriek plaatsvinden, en aan de andere kant zijn de verschillende analysemethoden opgesteld die gebruikt worden om het suikergehalte te bepalen.
2. Er is een grote overzichtskaart met de geschiedenis van de suikerindustrie in Nederland geplaatst. De bedoeling is dat deze kaart interactief benaderd kan worden, maar door problemen met de installatie van de hiervoor benodigde hard- en software is dit in 2011 nog niet gerealiseerd.

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 a
4791 SH Klundert
tel. 0168 401539
E-mail: info@vlasserij-suikermuseum.nl
Website: www.vlasserij-suikermuseum.nl
Rabobank-rekening 346.74.62.56
IBAN: NL21 RABO 0346 7462 56
BIC code: RABONL2U

3. Er is een aparte vitrinekast ingericht voor de suikerbroden. Deze eerste vorm van verpakte suiker is heel lang heel belangrijk geweest en bestaat nog steeds, maar is bij velen niet zo bekend.

Voor de Suikerexpositie zijn de volgende plannen in ontwikkeling:

1. De expositie in de “derde gang” is nog weinig samenhangend en wordt niet structureel bij de rondleidingen betrokken. Hiervoor moet nog een concreet plan worden opgesteld.
2. Voor het aantrekkelijker maken van de expositie zijn contacten gelegd met de modelspoorclub Zevenbergen. Deze hebben een maquette gebouwd van een suikerfabriek in bedrijf, en de bedoeling is dat deze maquette in het museum geëxposeerd zal worden

Mede omdat de suikerverwerking in Brabant nog volop plaats vindt is het aantrekken van nieuwe rondleiders voor de suikerexpositie gemakkelijker dan bij de Vlasserij. Hier zijn dan ook geen problemen te verwachten.

Wel een probleem in de suikerexpositie is dat met name op het gebied van de suikerverpakkingen het collectiebeleid nog nader moet worden ingevuld. Er komen (natuurlijk!) nog steeds suiker- verpakkingen bij, en we moeten bepalen wat we wel (en vooral ook niet!) voor onze collectie willen hebben, en welk deel we daarvan willen exposeren.

Een knelpunt hierbij is dat het museum nog niet beschikt over een goede depotruimte.

6.3 Buurtbank Brabant

De verhalen van de rondleiders zijn voor een belangrijk deel geconserveerd in de “Buurtbank Brabant” zodat deze niet verloren kunnen gaan. Deze (en meer!) verhalen vanuit ons museum zijn ook buiten het museum te vinden, (<http://www.buurtbankbrabant.nl>) .We hebben in de buurtbank nu 23 voorwerpen ingevuld, en bij veel van deze voorwerpen staan meerdere verhalen. We gaan hier zeker mee door! Het afgelopen jaar zijn 16 filmpjes toegevoegd.

6.4 Bibliotheek.

6.4.1 Boeken

Het museum beschikt over een bibliotheek met een aantal boeken over de vlasserij en de suikerindustrie. De boeken in de bibliotheek zijn gedocumenteerd maar een concreet beleid (wat willen we verzamelen en wat willen we met de verzameling) heeft nog onvoldoende gestalte gekregen. De bibliotheek wordt nu incidenteel gebruikt door onze vrijwilligers voor zelfstudie. De bibliotheek is op afspraak ook toegankelijk voor belangstellenden.

6.4.2 Foto's

Het museum beschikt over een fotoverzameling van foto's over de vlasserij en suikerindustrie. Deze foto's zijn opgeslagen in daarvoor bestemde archiefkasten, waarmee de kwaliteit van de foto's zoveel mogelijk behouden blijft. De foto's zijn nog niet volledig gedocumenteerd, en er is nog geen beleid voor ontwikkeld.

6.4.3 Digitaal archief.

Het museum beschikt over een zich verder uitbreidend digitaal archief van honderden films over de vlasserij en suikerindustrie. Dit is geen uniek materiaal, maar wel belangrijk voor educatie en het maken van presentaties. Het verzamelen, beschrijven en bewerken hiervan is volop in ontwikkeling.

6.5 Binnenklimaat.

Op grond van de nieuwe klimaatrichtlijnen zoals gepubliceerd in “klimaatwerk” van Bart Ankersmit, zijn de eisen, die aan het binnenklimaat in ons museum moeten worden gesteld, opnieuw beoordeeld. Gezien het robuuste karakter van onze collectie konden de normen verantwoord verruimd worden. De

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 a
4791 SH Klundert
tel. 0168 401539
E-mail: info@vlasserij-suikermuseum.nl
Website: www.vlasserij-suikermuseum.nl
Rabobank-rekening 346.74.62.56
IBAN: NL21 RABO 0346 7462 56
BIC code: RABONL2U

temperatuur eis is vervallen. Voor de luchtvochtigheid wordt nu een bovengrens gehanteerd van 70% relatieve vochtigheid.

De temperatuur en luchtvochtigheid worden wel continu geregistreerd. Over mogelijkheden om een te lage luchtvochtigheid te kunnen beïnvloeden beschikt het museum niet. Gezien het feit, dat de luchtvochtigheid in het stookseizoen niet beneden de 40% relatieve vochtigheid daalt is dat met het oog op onze collectie niet noodzakelijk.

Een apart punt van zorg vormen de suikerverpakkingen. Deze zijn merendeels van papier of karton, en niet bedoeld om langdurig goed te blijven. Oudere verpakkingen in het museum zijn dan ook duidelijk al aangetast. Hoe we hier mee om moeten gaan is nog onderwerp van studie.

7. Administratie, Marketing en media

De Cluster marketing en media en de administratie zijn in 2011 overgebracht naar de locatie van de voormalige filmzaal. Dit was - gezien het aantal mensen dat daar mee bezig was - absoluut noodzakelijk. De functie van filmzaal is overgenomen door de, na de verbouwing, veel grotere ontvangstruimte. Het achterste deel van deze ontvangstruimte biedt plaats aan zo'n 30 bezoekers die op een heel groot beeldscherm films kunnen bekijken. Daar is ook alle beeld- en geluidsapparatuur aanwezig voor lezingen en presentaties.

Tot 2011 werd door marketing en media en de administratie op oude, veelal gekregen computers gewerkt. Deze waren verouderd en storingsgevoelig. Gezien het steeds toenemend belang van goede IT infra, zelfs voor een museum als het onze, zijn eind 2011 alle computers vervangen door nieuwe. Tevens is een back-up op afstand gerealiseerd waardoor gegevens niet meer verloren kunnen gaan. Ook is de mogelijkheid gecreëerd om vanuit huis op het museumsysteem te kunnen werken.

8. Facilitaire zaken.

De cluster facilitaire zaken heeft in 2011 heel veel voor en in het museum gedaan.

Naast de al genoemde verbouwing van de keuken en verplaatsing van de administratie en de plaatsing van de TV schermplaatjes in de expositie zijn talloze grotere en kleinere zaken door hen uitgevoerd.

Daarnaast is deze cluster bezig met de restauratie van historische werktuigen.

9. Financiën.

Voor het overzicht van de financiën van het museum wordt jaarlijks een rapport opgesteld door Cloin Administratieve Services. Voor details wordt daarom in dit jaarverslag verwezen naar dat rapport. De financiële situatie van het museum is dank zij een subsidie van € 15.000 van de gemeente Moerdijk in 2011 gezond te noemen. De bijdrage van onze donateurs was in 2011 wat teleurstellend, in 2010 werd door hen € 1.335 bijgedragen, in 2011 was dit € 925

Het boekjaar is afgesloten met een gering negatief saldo van € 2.130. Gezien de vele eenmalige investeringen in 2011 en de nog aanwezige financiële reserve is dit verantwoord.

10. Evenementen.

10.1

In 2011 zijn de volgende evenementen door het museum georganiseerd:

- Ontvangst van de 25000ste betalende bezoeker

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 a
4791 SH Klundert
tel. 0168 401539
E-mail: info@vlasserij-suikermuseum.nl
Website: www.vlasserij-suikermuseum.nl
Rabobank-rekening 346.74.62.56
IBAN: NL21 RABO 0346 7462 56
BIC code: RABONL2U

10.2

In 2011 is door het museum aan de volgende evenementen deelgenomen:

- Museumweekend
- Museumschatjes
- Cultuur- & ambachtroute
- Oogstdag op Tien Gemeten

11. Cursussen, symposia en dergelijke.

In 2011 zijn door vrijwilligers van het museum de volgende cursussen/ excursies/symposia gevolgd:

- Collegiaal studiebezoek aan het Landbouwmuseum op Tien Gemeten
- Excursie naar het Industrieel museum te Sas van Gent en het Vlaamsche Erfgoed in Groede bij Breskens
- Excursie naar de Suikerunie Fabriek te Stampersgat
- Conferentie Cultuureducatie te Hoeven
- Preventie netwerken studiedag te Den Haag
- Netwerkdag collecties in brand!

12. Beleidsvoornemens voor 2012

Grote aanpassingen in het beleid van het museum zijn niet voorzien en worden, gezien de situatie van het museum ook niet noodzakelijk geacht.

In grote lijnen zal het huidige beleid worden voortgezet, en waar zich kansen voordoen zullen die benut worden.

Voor 2012 zijn voorgenomen:

- Realisatie van de audioguides voor individuele bezoekers
- Verbouwing van de loods, door het aanbrengen van een tussenvloer worden de gebruiksmogelijkheden sterk vergroot
- Herinrichten van de 3e gang in de suikerexpositie
- Creëren van een adequate depotruimte
- Formuleren van een collectie, expositie- en conserveringsbeleid ten aanzien van de suikerverpakkingen
- Formuleren van een beleid ten aanzien van de bibliotheek en fotoverzameling
- Digitaliseren en rubriceren van de fotocollectie
- Vieren van het 10 jarig bestaan als museum!

Ondertekening:

(voorzitter)

(secretaris)